РЕШЕНИЕ

№ 13593

София, 16.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на двадесети ноември две хиляди двадесет и четвърта година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВЕСЕЛА НИКОЛОВА

ЧЛЕНОВЕ: БОЙКА ТАБАКОВА
НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ

при секретар Мариана Салджиева и с участието
на прокурора Виржиния Димитрова изслуша докладваното
от съдията Николай Ангелов
по административно дело № 10126/2024 г.

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. чл.76 вр. §5 ал.1 от ЗПК.

Делото е образувано по жалба на Я. С. С. от гр. Бургас, чрез адв. И. Иванов, против Решение №5402 от 19.07.2024 г. на Административен съд Бургас постановено по адм. дело №783/2024 г, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му против решение № РС-КПК-КИ-7#1-23-029/08.04.2024г на Комисията за противодействие на корупцията,досежно установения конфликт на интереси по отношение на касатора,за това че в качеството му на Директор на СУ “ Юрий Гагарин” гр.Бургас и в това му качеството лице заемащо публична длъжност по чл.6, ал.1 т.5 от ЗПК, за това че е сключил допълнителни споразумения № 708/31.08.2022г., № 540/31.03.2023г. и № 816/31.08.2023г. със своя баща – С. С. в нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ / отм./ респ. чл.76 от ЗПК ; наложено му е наказание глоба в размер 5000 лв на основание чл. 171, ал.1 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл. 113, ал.1 от ЗПК за осъществен конфликт на интереси по чл.52 ЗПКОНПИ /отм./ респ. 70 ЗПК и за извършено нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл. 76 от ЗПК в качеството на лице заемащо публична длъжност по чл.6, ал.1 т.50 от ЗПК и е отнета в полза на държавата сумата в размер на 291.37лв. представляваща получено дневно възнаграждение на 31.08.2022г., 31.03.2023г. и 31.08.2023г. получено от деянието, породило конфликт на интереси на основание чл. 81, ал.1 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл.99, ал.1 от ЗПК. Поддържат се оплаквания за неправилност поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост - касационни основания по чл. 209, т. 3 АПК. По подробно изложени в жалбата доводи касаторът иска оспореното решение да бъде отменено. Претендира присъждане на направените съдебни разноски за касационната инстанция.

Ответникът по касационната жалба – Комисия за противодействие на корупцията съгл. §7 ал.4 от ПЗР на ЗПК чрез юрисконсулт Трифонов счита, че обжалваното решение е правилно и иска да бъде оставено в сила.Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Върховна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационното оспорване.

Върховният административен съд, състав на шесто отделение, намира касационната жалба за подадена от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК, в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, при отсъствие на процесуални пречки за нейното разглеждане и наличие на всички положителни процесуални предпоставки по възникване и упражняване правото на касационно оспорване, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество на основанията, посочени в нея, и след проверка на решението за валидност, допустимост и съответствие с материалния закон, съгласно чл. 218, ал. 2 АПК, е неоснователна.

С Решение №5402 от 19.07.2024 г. на Административен съд Бургас постановено по адм. дело №783/2024 г., е отхвърлил като неоснователна жалбата на Я. С. С. против решение № РС-КПК-КИ-7#1-23-029/08.04.2024г на Комисията за противодействие на корупцията,досежно установения конфликт на интереси по отношение на касатора,за това че в качеството му на Директор на СУ “ Юрий Гагарин” гр.Бургас и в това му качеството лице заемащо публична длъжност по чл.6, ал.1 т.5 от ЗПК, за това че е сключил допълнителни споразумения № 708/31.08.2022г., № 540/31.03.2023г. и № 816/31.08.2023г. със своя баща – С. С. в нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл.76 от ЗПК ; наложено му е наказание глоба в размер 5000 лв на основание чл. 171, ал.1 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл. 113, ал.1 от ЗПК за осъществен конфликт на интереси по чл.52 ЗПКОНПИ /отм./ респ. 70 ЗПК и за извършено нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл. 76 от ЗПК в качеството на лице заемащо публична длъжност по чл.6, ал.1 т.50 от ЗПК и е отнета в полза на държавата сумата в размер на 291.37лв. представляваща получено дневно възнаграждение на 31.08.2022г., 31.03.2023г. и

31.08.2023г. получено от деянието, породило конфликт на интереси на основание чл. 81, ал.1 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл.99, ал.1 от ЗПК.

Първоинстанционният съд е приел, че оспореният индивидуален административен акт е издаден в съответствие с материалния закон в отхвърлителната му част,при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и при спазване на изискванията за форма, поради което е отхвърлил жалбата против обжалваната заповед.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

От фактическа страна е установено, че Я. С. С. заема длъжността директор на Спортно училище /СУ/ „Юрий Гагарин“ гр.Бургас, считано от 01.09.2021г. и това се установява от представеното Споразумение № ЧР-21-484 от 01.09.2021г. сключено между Министерство на младежта и спорта представлявано от министъра и Я. С. С. като класирал се на първо място в конкурса за длъжността „директор“ на Спортно училище - Бургас. Не се спори, че С. С. е баща на Я. С. С.. Установява се от представения Трудов договор № 56/09.09.2020г., че между временно изпълняващия длъжността директор на СУ – А. П. и бащата на жалбоподателят – С. С. е сключен трудов договор и последният е назначен на длъжност „ учител спортна подготовка-плуване“ с работно време - 4 часов работен ден, считано от 10.09.2020г. до 31.08.2021г. В трудовия договор е отбелязано, че С. е със средно образование, специалност „автомобилен монтьор“ с диплома издадена от СПТУ по автотранспорт, с общ трудов стаж – 2м.11дни и без тр.стаж по специалността Със Заповед № 3/30.11.2020г. издадена от А. П. - вр.изп.длъжността директор, считано от 01.12.2020г. трудовия договор със С. С. е прекратен по взаимно съгласие на страните и на същата дата е сключен Трудов договор № 63/30.11.2020г. с който същият е назначен за „учител спортна подготовка“ в СУ „Юрий Гагарин“ гр.Бургас, считано от 01.12.2020г. до 31.08.2021г., с работно време 5 дни при 8 часов работен ден, с трудово възнаграждение – 705лв. С допълнително споразумение от 25.01.2021г. към договора е увеличено трудовото възнаграждение от 705лв. на 825лв. След заявено от С. С. желание за продължаване на трудовия договор до 31.08.2022г., на 31.08.2021г. е сключено Допълнително споразумение между А. П. и С. С., съгласно което считано от 01.09.2021г. трудовия договор с последния се изменя и е с продължителност "до явяване на друг правоспособен кандидат, но не по късно от 31.08.2022г.“

Сключено е и Допълнително споразумение № 471-36/13.04.2022г. към трудов договор № 2116/30.11.2020г. вече между жалбоподателят по делото-Я. С. С. в качеството на директор и неговия баща С. С., с което считано от 01.04.2022г. се изменя трудовия договор по отношение на трудовото възнаграждение, което се увеличава от 825лв. на 926лв. На 30.08.2022г. С. С. в подадено заявление до директора е изразил желание трудовия му договор да бъде продължен до 31.08.2023г. и с Допълнително споразумение № 708/31.08.2022г. към трудов договор № 2116/30.11.2020г. сключено между директора на училището Я. С. С. и неговия баща С. С. се изменя договора като страните се споразумяват считано от 01.09.2022г. срока на договора да е „ до явяване на друг правоспособен кандидат, но не по късно от 31.08.2023г.“.С Допълнително споразумение № 69-35/15.09.2022г. към трудов договор № 2116/30.11.2020г. сключено между касатора и баща му трудовото възнаграждение на С. С. е изменено от 926лв. на 972лв. С последващо Допълнително споразумение № 540/31.03.2023г. към трудовия договор сключено отново между касатора като директор на СУ и неговия баща като учител, след представяне на диплом за завършено висше образование от С. С. , специалност – спорт, професионална квалификация – треньор по плуване е изменено трудовото възнаграждение от 972лв., а с последващо Допълнително споразумение № 816/31.08.2023г. към трудов договор № 2116/30.11.2020г. трудовия договор се изменя и считано от 01.09.2023г. се сключва за неопределено време. Представено е и Допълнително споразумение № 378-33/24.01.2024г. отново между касатора и баща му с което считано от 01.01.2024г. се изменя трудовото възнаграждение ,като се увеличава същото.

Комисията е изискала доказателства за получаваното от касатора трудово възнаграждение ,като в представена от гл.счетоводител справка в таблица е посочено месечното възнаграждение и среднодневното възнаграждение на Я. С. С..

На основание чл.90, ал. 5 от ЗПК, касаторът е поканен за изслушване от назначената комисия във връзка с образуваното срещу него производство за установяване на конфликт на интереси и същия е изслушан на 25.03.2024г., като е съставен Протокол №32 /25.03.2024г.. Относно сключваните договори с баща си касаторът е посочил, че първоначално С. С. е назначен при условията на чл. 22, ал.8 от Наредба № 1 за учителската длъжност по специализирана подготовка от временно изпълняващия длъжност директор към този момент А. П. и след придобиване на правоспособност за треньор по плуване е подписано допълнително споразумение.

С Решение № РС-КРК-КИ-7#1-23-029 от 08.04.2024г. комисията приема, че е установен конфликт на интереси по отношение на касатора за това че в качеството му на директор на СУ „Юрий Гагарин“ Бургас заемащо публична длъжност по чл.6, ал.1 т.50 от ЗПК е сключил допълнителни споразумения № 708/31.08.2022г. , №540/31.03.2023г. и № 816/31.08.2023г. със своя баща – С. С. в нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./, наложена му е на основание чл. 171, ал.1 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл. 113, ал.1 от ЗПК глоба в размер 5000 лв за осъществен конфликт на интереси по чл. 52 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл.70 от ЗПК за извършено нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./ респ. чл.76 от ЗПК, в качеството му на лице заемащо публична длъжност по чл.6, ал.1 т.50 от ЗПК и е отнета в полза на държавата от Я. С. С. сумата в размер на 291.37лв. представляваща получено дневно възнаграждение на 31.08.2022г., 31.03.2023г. и 31.08.2023г. получено от деянието породило конфликт на интереси на основание чл. 81, ал.1 от ЗПКОНПИ / отм./ респ. чл. 99, ал.1 от ЗПК.

За да постанови оспореното понастоящем решение, първоинстанционният съд е съобразил,че касаторът в качеството му на директор на Спортно училище „Юрий Гагарин“ гр.Бургас е лице заемащо висша публична длъжност, поради което е налице първия елемент от дефиницията за конфликт на интереси. Безспорно е, че касаторът в качеството си на директор на СУ „Юрий Гагарин“ е сключил с баща си С. С. – заемащ длъжност

„учител – спортна подготовка“ в СУ - Бургас по срочен трудов договор, няколко допълнителни споразумения между които и № 708/31.08.2022г., № 540/31.03.2023г. и № 816/31.08.2023г. Тези споразумения са сключени при наличието на частен интерес, тъй като чрез него на бащата на касатора се осигурява работа и следващото му се трудово възнаграждение от изпълнение на заеманата длъжност. Това са облаги получени за лице свързано с касатора. При изтичането на уговорения срок за който е сключен трудовия договор със баща му - 31.08.2022г. е следвало съобразно разпоредбата на чл. 63, ал.1 и 2 от ЗПКОНПИ /отм./, Я. С. с оглед роднинските връзки да си направи самоотвод, като уведоми органа по назначаването за наличието на частен интерес на свързано с него лице. Така преценката дали трябва да се продължи трудовия договор със С. С. е следвало да бъде на друго независимо лице, а не на касатора.

Съгласно разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./ лице заемащо публична длъжност, няма право да участва в подготовката, обсъждането, приемането и издаването или постановяване на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да се налага санкции в частен интерес. Това лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба. Въведените с тази норма забрани имат за цел именно да се изключат съмненията в безпристрастното и обективно изпълнение на задълженията от лицата заемащи публична длъжност.

Подписвайки допълнителни споразумения № 708/31.08.2022г., № 540/31.03.2023г. и № 816/31.08.2023г. със своя баща – С. С. в нарушение на разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ /отм./ касаторът е действал в частен интерес като осигурява на баща си възможност за полагане на труд по трудовоправоотношение поради първоначално продължаването на срочното трудово правоотношение с уговарянето на нов срок и в последствие с трансформиране на срочното трудово правоотношение в безсрочно такова т.е. нематериална облага под формата на помощ, подкрепа и получаване на работа, а в резултата на запазването на ТПО съответно свързаното лице ще има възможност за получаване на доходи от извършваната трудова дейност. Въпреки, че бащата на касатора е представил доказателства за придобиване на необходимото образование, въпроса за преназначаването му и трансформирането на трудовия договор от срочен в безсрочен е следвало да бъде решен не от директора на спортното училище, а от друго независимо лице.

На основание чл. 52 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество конфликт на интереси (нормата отм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 , в сила към датата на издаване на обжалвания административен акт) възниква, когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

Според приложимата разпоредба на закона фактическият състав на конфликта на интереси изисква кумулативното наличие на три материалноправни предпоставки: 1. лице, което заема висша публична длъжност по смисъла на чл. 6 от ЗПКОНПИ, респ. лице по § 2, ал. 1 от ДР на ЗПКОНПИ; 2. частен интерес на това лице по смисъла на чл. 53 във връзка с чл. 54 ЗПКОНПИ, или на свързано с него лице и 3. възможност този частен интерес да повлияе на безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията на лицето или на задълженията му по служба.

В случая административният съд вярно и обективно е установил относимата фактическа обстановка по делото. Приел е, че административният орган, издал оспорения административен акт, е имал материална компетентност, като направеният извод се подкрепя и от разпоредбата на чл. 13, ал.1 т.6 от ЗПК. Спазена е формата на акта,както и съдържанието на надлежи мотиви за постановяването му.

Обосновани са правните изводи на първоинстанционния съд, че при издаване на административния акт не да са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да са от категорията на съществените и да налагат неговата отмяна.

Релевантните по делото факти касаят осъществяване на трите материалноправни предпоставки, посочени в чл. 52 ЗПКОНПИ, за да е налице конфликт на интереси по смисъла на закона.

Съдът преценявайки установените фактически обстоятелства по делото намира, че конфликт на интереси може да има когато съответният частен интерес на лицето, заемащо публична длъжност, е във връзка с упражняването на неговите властнически правомощия. Законът и съдебната практика са последователни в разбирането, че е достатъчно лицето, заемащо публична длъжност, да има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

За съставомерността на деянието е достатъчно да е налице формално нарушение, водещо до съмнение в начина, по който се осъществяват съответните публични длъжности, като не е необходимо доказване на резултатно деяние с реални негативни последици. От анализа на относимите доказателства по делото се установява, че по същество Я. С. С. не отрича, че в качеството му на директор на СУ „Юрий Гагарин“ гр.Бургас и лице заемащо висша публична длъжност по смисъла на чл.6, ал.1, т.50 от ЗПК, е сключил с баща си С. С. – заемащ длъжност „учител – спортна подготовка“ в СУ - Бургас по срочен трудов договор, няколко допълнителни споразумения между които и № 708/31.08.2022г., № 540/31.03.2023г. и № 816/31.08.2023г..

Касаторът е нарушил забраната по чл. 58 от специалния ЗПКОНПИ/загл. променено/. Конфликт на интереси е налице тогава, когато лицето, заемащо публична длъжност е упражнило правомощията си в съответствие с материалноправните предпоставки за тяхното прилагане, но това е станало в негов или на свързано с него лице интерес, тъй като конфликтът на интереси се обективира не в резултата - придобита облага, а във възможността частният интерес да повлияе на обективното и безпристрастно изпълнение на правомощията. Нормата на чл.58 ЗПКОНПИ въвежда забрана лице, заемащо публична длъжност, да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.Безспорно възможността за получаване на такава облага представлява частен интерес по смисъла на чл.

53 от закона на свързано с него лице по смисъла на §1 т.15, б. “а“ от ДР на закона, поради което правилна е преценката на първоинстанционния съд, че лицето е нарушило чл. 58, изр. 2, предл. 1 от ЗПКОНПИ.

Ирелевантни за установения конфликт на интереси са възраженията на лицето, че същият действал в условията на обвързана компетентност. Действително бащата на касатора- С. С. е бил назначен на трудов договор в съответното училище,чийто срокове и условия са се променяли в зависимост от липсата на подходящ кандидат,както и докато С. придобие квалификационна степен учител по съответната дисциплина от временно изпълняващата длъжността директор- А. П.,преди касаторът да бъде назначен като директор на училището.Това обстоятелство обаче не променяна факта на установен конфликт на интереси спрямо касатора,доколкото датите на подписаните от него допълнителни споразумения с баща му са след назначението му като директор на училището и при наличието на частен интерес,касаторът е бил длъжен да се отведе и друго независимо от него лице да прецени необходимостта от сключването на допълнителни споразумения към трудовия договор на баща му.

Законът не допуска фактически ситуации, в които дадено лице, заемащо публична длъжност, би могло да повлияе в частен интерес, като по този начин компрометира публичната длъжност, реда и начина, по който се осъществяват функциите, възложени на съответното учреждение или ведомство.

Целта е предотвратяването на съмнения, че лицата, заемащи публични длъжности, осъществяват правомощията си на база на лични и роднински отношения, а не на база законоустановените критерии. Именно с оглед избягването на горепосочените съмнения законодателят е въвел забраната по чл. 58 ЗПКОНПИ, лице, заемащо публична длъжност, да участва във визираните в разпоредбите дейности, включително в издаването или постановяването на актове, в частен интерес. В този смисъл е константната практика на Върховния административен съд, обективирана в Решение № 1445 от 16.02.2022 г. по адм. д. № 9400/2021 г., VI отд. на ВАС, Решение № 5739/12.05.2021 г. на ВАС по адм. д. № 2880/2021 г., VI отд., Решение № 1690 от 10.02.2021 г. на ВАС по адм. д. № 11949/2020 г., VI отд., Решение № 12130/30.09.2020 г. на ВАС по адм. д. № 2277/2020 г., VI отд., Решение № 17114 от 13.12.2019 г. на ВАС по адм. д. № 9250/2019 г., VI отд., Решение № 115 от 6.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 1439/2015 г., VII отд., Решение № 6945 от 23.05.2014 г. на ВАС по адм. д. № 1791/2014 г., VII отд. и др.

В допълнение, за осъществяване състава на конфликта на интереси е без значение дали лицето, заемащо публична длъжност, действа в условията на оперативна самостоятелност или при условията на обвързана компетентност, като достатъчно и необходимо условие е извършването на действията в частна полза да е във връзка с правомощията на овластеното лице.

По изтъкнатите съображения касационната инстанция намира, че обжалваният съдебен акт се основава на правилна преценка на събраните доказателства, издаден е в съответствие с приложимите за казуса материалноправни разпоредби, като е постановен при стриктно спазване на съдопроизводствените правила. Не са допуснати процесуални нарушения от категорията на съществени такива. При постановяването на същия са взети предвид относимите за спора обстоятелства и факти и изразените от страните становища по тях, и е отговорено на всички относими инвокирани възражения. Изводите за законосъобразност на оспорения административен акт обосновават правилност на първоинстанционното съдебно решение, което при липсата на сочените касационни основания по чл. 209, т. 3 АПК следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и на осн. чл.143 от АПК ще следва касаторът да бъде осъден да заплати на ответната Комисия за противодействие на корупцията сумата от 150 лв-юрисконсултско възнаграждение на осн. чл.24 и сл. НзПрПщ.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. 1-во АПК, Върховният административен съд, шесто отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №5402 от 19.07.2024 г. на Административен съд Бургас постановено по адм. дело №783/2024 г.

ОСЪЖДА Я. С. С.,[ЕГН] с адрес гр.Бургас,[улица] да заплати на Комисията за противодействие на корупцията сумата от 150 лв- разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Вярно с оригинала,

секретар:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ ВЕСЕЛА НИКОЛОВА

ЧЛЕНОВЕ: /п/ БОЙКА ТАБАКОВА

/п/ НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ